

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVII. Intrans in domum meam conquescam cum illâ: non enim habet amaritudinem conversatio illius, nec tædium convictus illius, sed lætitiâ & gaudium. Sap. 8. v. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

adificationem, & exhortationem, & consolationem, nempe ad adificationem incipientium, qui erecturi sunt adificationem spirituale: ad exhortationem Proficentium, qui erigunt, & ad consolationem Perfectorum, qui jam excedunt. 1. Cor. 14. v. 4. Incredibile est, quantum producant boni sermones in omni genere hominum. Illi quidem revera plus non possunt quam disponere animos ad recipendam gratiam, quam denique dat DEUS; & tamen ab ipsis dari in fine testatur Apostolus: *Ut audientibus dei gratiam.* quia in hoc maxime illorum virtus consistit, quod certo modo ipsis quoque adhiberi possit collatio gratiae, sicut verba Sacerdotis, cum potestate sua

tam sublimi paenitentes absolvit. Stude igitur quanto potes affectu his sermonibus, tantoque magis, quia nihil utilitatis praestare potes audienti, quin tantundem ad te redeat: *Qui inebriat, ipse quoque inebriabitur.* Prov. 11. v. 25. supposito nimirum, quod de rebus sacris cum eo loquaris, qui de his agit libenter. unde concludit Apostolus: *ut dei gratiam audientibus non contemnentibus.* quia si quis sermones istos contemnat, quis dubitet illi exponendos non esse ad publicam censuram? *Est tacens non habens sensum loquela, quod est timidi. Est tacens sciens tempus aptum.* quod est sapientia.

Eccl. 20. v. 6.

XXVII.

Intrans in domum meam conquiescam cum illa: non enim habet amaritudinem conversatio illius, nec tadium convictus illius, sed latitiam & gaudium. Sap. 8. v. 16.

Considera sermonem esse de sapientia Divina sponsa illa, quam deam eligere, cum qua conversari, & convivere oportet, ita ut in ea repetita quierem maximam per exercitium orationis non tantum quotidiana, sed assidue, quae nomine conversationis & convictus significatur. Convictus semper habet conversationem adjunctam, nisi casu impediatur, sed non ita conversatio convictum. Conversantur, qui in eadem civitate versantur; convivunt, qui in eadem domo exi-

stunt. Conversatio dicit interruptum commercium, convictus continuum. sic omnino cum DEO rem se habere puta. Quidam mane quotidie cum illo agunt, devotam faciendo orationem, sed interdum deinde de illo vix cogitant. & hi dici possunt cum illo conversari. Alij non solum mane agunt cum ipso, sed toto die per familiare Divinae praesentiae exercitium: & isti non solum conversantur, sed etiam convivunt. de quorum numero tu es? an satis tibi est conversari cum Domino,

mino, an eidem etiam convivis? utinam vel converteris.

2. Considera conversationem & convictum cum hominibus longè diversum esse à conversatione & convictu cum DEO. Conversatio cum hominibus affert amaritudinem, quia isti sunt naturà superbi, difficiles, arrogantes, & ideo citò creant fastidium. Convictus affert tedium, quia etsi tales non sint, homines tamen sunt, & ideo fieri non potest, quin longiore morâ tibi displiceant. Cum DEO non ita res habet. *Non habet amaritudinē conversatio illius, nec tedium convictus illius.* non est cur amaritudinem timeas ex convictu, cum sit naturâ dulcissimus. *Spiritus meus super mel dulcis.* Eccl. 24. nec est cur tedium metuas, quia ob hanc ipsam causam de se dicit *Spiritus meus super mel dulcis.* quia dulcedo ipsius non est ut illa mellis, quæ satietatem afferat. Age cum hominibus indolis quantumvis placidæ, bonæ, benignæ, fieri nequit, quin longiore morâ cognoscas deesse dorem, quam cuperes. & hoc sufficit ad parientium tibi fastidium. In DEO verò quam dorem desiderabis, quæ desit? Quò amplius cum illo agis, eò advertis esse perfectiorem, & ideo semper abes longius à periculo tædij, ita ut lapsu temporis non modò amaritudinem ejus conversatio non afferat, nec tedium convictus, sed ut in conversatione suâ te lætitiâ cumulet, & in convictu gaudio. *Non enim habet amaritudinē conversatio illius, nec tedium convictus illius, sed lætitiâ &*

gaudium: hoc est, conversatio illius habet, convictus gaudium.

3. Considera lætitiâ & gaudium etiam continuâ invicem continetur, sed in rigore sumendo satis effectiva: quia gaudium solem est de presenti, lætitiâ etiam de futuro. *peccatio iustorum lætitiâ.* Prov. 11. Cùm audis jam viciniam esse maris, quem è remotis regionibus cum impatientiâ expectabas, te impellat ad occursum. Sed hæc propriè loquendo sentis lætitiâ non sentis gaudium, tunc gaudium sentis, cùm præsentem sulcipis, plesteris, oscularis, atque delectare cognoscis bonum, quod expectabas. Idem est in casu nolentis conversatio, quam habes cum deum manè tantisper agis cum deinde interdum non recordaris, ut afferre non potest plenam illam lætitiâ, quam gaudium vocamus, quia tunc dici potius potest, quam possidere ejus præsentem, vis conversatione tam modicâ pergere ad exercitium illud præsentem, quod est proprium convivii, hoc fieri non potest. Meditari oportet, id quod non est sine absentia boni amari, cui tu parum obviam passibus imaginationis intellectus, vel affectuum non fluentium: & ideo dum hoc agis, tiam scire nequis, quid sit gaudium. Tunc gaudium accedet lætitiâ, consecutus fueris, ut eum semper habeas præsentem illâ totius diei cogitatio.

conuincit, quæ vultum ejus quasi
 dicitur. *Larificabis eum*
gaudio cum vultu tuo. Pf. 20. Inte-
 rum bono esto animo, quia quod aptio-
 rem illi te facies, etiam magis senties
 hanc lætitiã propriam illi. qui bo-
 num suum jam non procul abesse ad-
 vertit, & ita non cum afflictione id spe-
 rat, ut ille, qui longius abest, sed cum
 lætitiã, ut is, qui propè est.

4. Considera gaudium istud præ-
 sentis boni pacis esse causam. & sic cum
 quis revera pertingit ad id, quod di-
 cebamus, exercitium præsentia Divi-
 nitæ, pacem consequi maxiam. &
 hinc est, quod talis oratio, cum suam
 perfectionem consequitur, dicatur
 Quietis. *Intrans in domum meam con-*
quiescam cum illa. O quantã Spiritus
 fruitur quiete, cum familiariter con-
 versari cor. uerit cum sponsa sua, hoc
 est, cum illa sapientia Divina, de qua
 hic sermo est. eam invenit, quoties
 libet, nec aliud cupit magis, quam illi
 assidue, ut tacite auscultet, quid di-
 cat. Tenet in ea actu tres. suas nobilif-
 simas potentias concorditer unitas, &
 ideo non solum *quiescit*, quasi in ma-
 gno quodam silentio, sed *conquiescit*,
 quasi in placido somno non habet am-
 plius, qui eum interpellat. jam cessã-
 runt strepitus phantasiæ, jam cessavit
 labor intellectus, & dum omnes ejus
 potentie fruuntur pulchritudine ven-
 tatis excelsæ, quam præsentem ha-
 bent, ipse aliud non agit, nisi quod eã
 contempletur, admiretur, amet, atque
 de ea complaceat. advertendum autem
 non dicere sapientem: *Conquie-*

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

scam apud illam, sed *conquiescam cum*
illa: liquidem Spiritus non stat atro-
 nitus, sideratus, & quasi exanimis ad
 conspectum sponsæ suæ dilectæ: sed
 vivus emicat, & cum ea agit suaviter,
 atque, ut diximus, illam contempla-
 tur, miratur, amat, complacet, sed ita,
 ut nullo modo fatigetur, & sic operan-
 do quiescit: *conquiescit cum illa*, non
apud illam. Hæc est ergo terra illa
 quietis, ad quam pertingimus post lon-
 gum iter per deserta inter ariditates &
 desolationes, inter distractiones, &
 cetera adversa, quæ in meditatione
 non semel oportet sustinere, donec eò
 pertingamus. In hac terrâ requiei
 habitat sapientia, in qua ipsa quoque
 post opus septem dierum requieverit.
Requievit die septimo ab universo opere,
quod patrârat. Gen. 2. v. 2. & ideo tu-
 um Spiritum. invitat ad eandem cum
 ipsa requiem capeffendam.

5. Considera ad hoc ipsum alluisse
 sapientem, cum dixit: *Conquiescam*
cum illa. quia requies, quâ in ejusmo-
 di oratione fruitur Spiritus, sumillimus
 est illi, quâ sapientia fruitur, cui de-
 sponsatur. Sapientia septimum asse-
 cuta diem, vidit opera tam pulcra, quæ
 fecerat, sed vidit pariter iis se non in-
 digere, & ideo in iis non quieverit ad
 modum artificis humani: sed solum
 ait: *Requievit die septimo ab universo*
opere, quod patrârat, ab opere non in o-
pere. sed quomodo dici potest requie-
 visse? numquid eodem die septimo
 perrexit operari conservando res fa-
 ctas, & adhuc operatur quotidie pro-
 ducendo arbores, animalia, variaque
 gene-

G g g

gene-

genera mixtorum? Certè hæc ipsa sapientia delapsa in terram his, qui eam violare Sabbathum criminabantur, contestata est, nec in Sabbatho quidem se cessare, quo aliis proficit: *Pater meus usque modo operatur, & ego operor.* Jo. 5. quæ igitur ratione dicitur: *Requievit?* dicitur quiescisse, quia facere desinit, si ita loqui licet, opera laboriosa. Opera, quæ nunc facit sapientia Divina, sunt opera productionis, non creationis. aliud est *producere*, & aliud *parare*. *Parare* est id efformare, quod non est, *producere* est adducere ex virtute illius, quod generandi habet facultatem. & ideo hæc opera non sunt amplius instar illorum, quæ requirebant, ut sic dicam, vires omnipotentia Divina: sed sunt opera, quæ comparata prioribus dici possunt requies. & hinc merito de sapientia dicitur: *Requievit die septimo ab universo opere, quod patrârat.* Idem certo modo facere puta Spiritum in illâ suâ oratione quietis tam altæ, quæ dici possit ipsius Sabbathum delicatum. Quiescit, sed quomodo quiescit? numquid etiam operatur? ita sanè, sed non operatur ut prius, cum cepit meditari. Tunc solum faciebat opera laboriosa: *patrabat*, quia, ut ita dicam, creandæ erant imagines, creandæ cognitiones, creandi affectus, in quibus se detinebat: & consequenter necesse erat magnâ vi applicari potentias. at modò non sic agit, operatur ista tantâ facilitate, ut non videatur operari, quia solummodo *producit*, non *parat*. & ideo quiescere dicitur. Videt equidem illa o-

pera laboriosa, quæ olim modo fecit, cuncta fuisse bona: *creavit bona*, quia in virtute conturbata, alia opera suaviora: *in illarum requiescit*; quia illis opus non erat, sed potius *requiescit ab illis*, quia opera potius productionis quam creationis: *Requiescit ab universo opere, quod patrârat.* Numquid tamen que juvat consequi terram quæ deo fortunata, ubi cessaverunt laboriosi, & est quasi contrarium barum? Hoc nempe mirifice testatur Apostolus, cum dixit: *Requiescit Sabbathum populo DEI.* quod *ingressus est in requiem ejus*, hoc terrâ, quam diximus, *etiam ingressus est ab operibus suis, sicut & Israel.* Heb. 4. v. 9. Porro si ad tale Sabbatho multos præmittendos dicitur: *In die septimâ Sabbathum est.* 16. v. 26.

6. Considera hanc terram non fortè tibi videri satis longè paratam, ita ut superandi sint montes, ita ut da maria, ad eam attingendam, admodum Hebræis contigit, ita ut pro in Palæstinam proficiscerentur. Non est ita, in te ipso occurrit loquentem Sapientem: *Intra munitatem meam, conquiescam cum illa.* esse non est te ire in domum suam, esto, qualem esse te oportet, precor, & sponsa ad te veniet, ut eam ad te voces: *Invocavit, & venit in me Spiritus sapientia.* Sap. 7. Interest autem te bene intrare in ipsum, quamdiu enim vagaris in

